

Hevosalan mielikuvat- kyselyn ennakkotulosten esittely ja johdatus keskusteluun

SIRPA PUSSINEN, HAMK

TOUKOKUUN HEVOSYRITTÄJÄUUTISET 12.5.2017 MUSTIALA ,TAMMELA

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tavoitteena kerätä ja välittää tietoa

Hevosalan mielikuvat – kysely osana Uudistuva hevostalous-hanketta

- Hankkeen toteuttajana Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK yhteistyössä Luonnonvarakeskus Luken ja Hippoliuksen kanssa
- Rahoituslähteenä EU-osarahoitteinen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma

Tavoitteena oli kartoittaa suomalaisten käsityksiä hevosharrastuksen, -urheilun ja -elinkeinojen mielikuvista ja kiinnostavuudesta

- Kohderyhmänä erityisesti henkilöt, joille hevosharrastus ei ole tuttua

Yhteistyössä

Kiitokset

- Asiantuntijatyöryhmälle, joka on osallistunut kyselylomakkeen suunnitteluun ja vastausten tulkintaan: **Minna Jaskari**/ Jaskari Accounting and Business Consulting, **Leena Rantamäki-Lahtinen**/Helsingin Yliopisto, **Minttu Lampinen** ja **Eveliina Toivonen**/ HAMK, **Suvi Louhelainen**/ Suomen Hippos ja **Fred Sundwall** ja **Kielo Kestinmäki**/ SRL sekä **Anne Laitinen**/ Hippolis, **Markku Saastamoinen**/ Luke ja **Terhi Thuneberg**/ HAMK
- Kyselyn toteutuksesta vastanneelle Suomen Gallup Elintarviketiedolle ja **Essi Walleniukselle**
- HAMKin hevostalouden opiskelijoille, jotka mm. ryhmittelivät avoimen kentän vastauksia
- Suomen Hippokselle, SRL:lle ja ohjausryhmän jäsenille tuesta ja suunnasta
- Hämeen ELY-keskukselle/ Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmalle ja EU:n maaseuturahastolle

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Esitykseen liittyviä huomioita

Esittelyssä ovat ennakotulokset

- vastausten arviointi työryhmässä jatkuu

Tavoitteena on ennen kaikkea **käytännönläheinen tiedonvälitys**

- ei tieteellinen tutkimus

Tavoitteena on herättää keskustelua

- Julkaista juttuja syksyn 2017 aikana ja raportti/ kokoelma keväällä 2018

Otan mielelläni palautetta ja kommentteja jatkotyötä varten, kiitos!

- Sirpa.pussinen@hamk.fi

Miten kysely tehtiin

Vastaajat eri ikäisiä ja eri puolelta Suomea

**Kyselyn toteuttaja oli Suomen Gallup
Elintarviketieto Oy**

Mukana 3055 TNS-Forum-vastaajaa

Demografisesti edustava otos
suomalaisista; vastaajaprofiili +18 vuotiaat
suomalaiset

Tiedonkeräys helmi-maaliskuussa 2017,
menetelmänä Web-kysely, Forum

Kyselylomakkeen suunnittelu yhteistyössä
Uudistuva hevostalous- asiantuntijaryhmän
kanssa

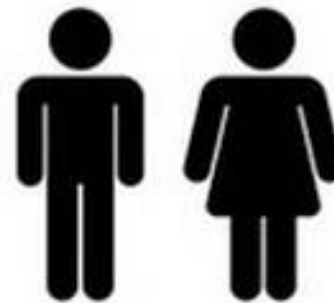
Pohjois-Suomi: 12 %

Itä-Suomi: 16 %

Pohjanmaa: 8 %

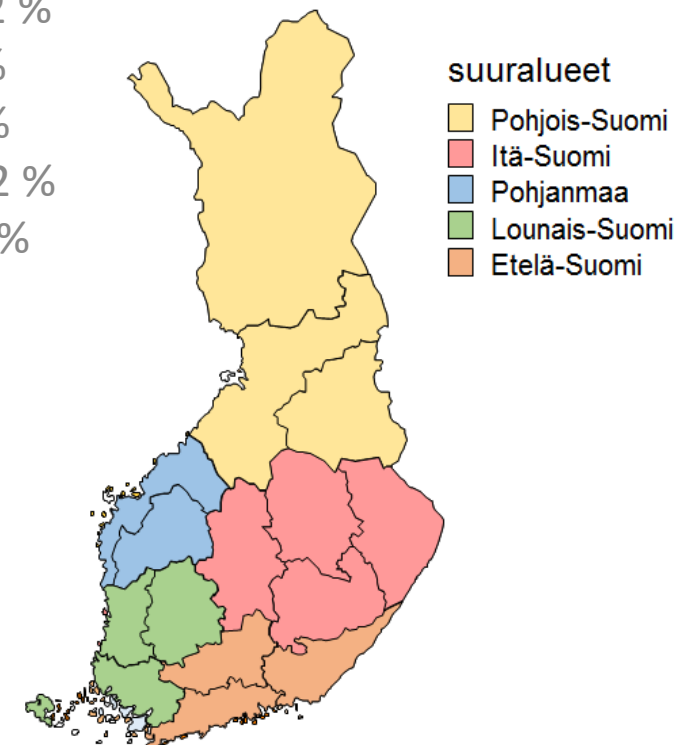
Lounais-Suomi: 22 %

Etelä-Suomi: 41 %

46 %

54 %

Kyselyn aihepiirit

Hevonen arjessa
Hevosharrastajat (avoin)
Lopettamisen syyt
Hevosharrastamisen kiinnostavuus
Mielikuvat hevosalasta
Mielikuvat hevosalan
kustannustasosta
Hevosalan yritykset
Hevosten kiehtovuus
Oheistoiminta
Hevosharrastamisen aloittaminen
Kiinnostus hevosharrastamiseen
Hevosharrastamisen haasteet
Kiinnostus raviurheiluun
Raviurheilu
Hevosalan vastuullisuus

Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tuntemuksiasi hevosharrastamisen aloittamisesta/jatkamisesta?
Luethan vaihtoehdot huolella, voit valita vain yhden vaihtoehdon.

Kyllä, haluaisin aloittaa hevosten parissa harrastamisen ensi kertaa	Kyllä, haluan jatkaa nykyistä harrastustani nykyisellä määrällä	Kyllä, haluan jatkaa nykyistä harrastustani useammin
Kyllä, haluan jatkaa nykyistä harrastustani, mutta harvemmin kuin nykyään	Kyllä, olen kiinnostunut hevosten näkemisestä (tapahtumat, kilpailut, näytökset), mutta en halua olla hevosten kanssa kontaktissa	Kyllä, mutta olen kiinnostunut vaihtamaan lajia/ harrastusmuotoa
Kyllä, nykyisen harrastukseni lisäksi olen kiinnostunut myös muista hevosharrastamisen mahdollisuuksista	Ehkä, mutta pidän aloittamista hankalana	Ei, aion lopettaa nykyisen harrastamiseni
Ei, en ole kiinnostunut hevosharrastamisen aloittamisesta		
En osaa sanoa		

Esimerkkikuva siitä, miltä kysymykset näyttivät vastaajille TNS Forum-vastaajapaneelissa

Vastaajien suhde hevosiin

Hevonen koskettaa suomalaisia

Vastausten (n=3055) perusteella vahvistuu käsitys siitä, että hevonen näkyy suomalaisten arjessa monin tavoin: hevonen on oma tai perheenjäsenen harrastus, naapuri maisemassa tai osa työelämää

- Vastaajista* 5% totesi, että omiin vapaa-ajan harrastuksiin liittyy hevonen
- Yli kymmenesosa (13%) vastasi, että lapseni tai tuttavani lapset harrastavat hevosten parissa
- Vastaajista 15% kuvasi, että kotini lähiympäristössä on hevosia ja näen hevosia usein
- Lisäksi 17% vastasi, että ei ole arjessa mitään kontaktia hevosiin, mutta ne kiinnostavat

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämiselle?

Suurella osalla on jokin suhde, jotain kautta, hevoseen

Kiinnostuneiden joukkoa kannattaa tavoitella

Huomionarvoista on, että hevonen sivuaa useita ammatteja

- Työ voi liittyä hevosiin merkittävällä tavalla tai jollain tapaa
- Tarvitaan tietoa ja tiedonvälitystä hevosista / hevostaloudesta eri ammattikunnille

On myös joukko, jota hevonen ei kiinnosta

- Ymmärrettävä näkökulma sekin!

Hevosharrastamisen kiinnostavuus

Kiinnostusta on, miten mukaan?

Kiinnostavuutta kysyttäessä, noin neljäsosaa (27%) hevonen kiinnostaa jollain tapaa tai on jo hevosharrastaja

Uusien asiakkaiden potentiaali selkeä

- Vastaajista 3% vastasi ”Kyllä, haluaisin aloittaa *hevosten parissa harrastamisen* ensi kertaa”
 - Suhteutettuna aikuisväestöön*, tämä voi tarkoittaa yli 100 000 kiinnostunutta
- Osa vastaajista on kiinnostunut hevosen näkemisestä (tapahtumat, kilpailut) mutta ei halua olla hevosen kanssa kontaktissa

Aloittaminen voi olla hankalaa

- Kymmenesosa (11%) vastasi, että kiinnostaa ”Ehkä, mutta pidän aloittamista hankalana”

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Jotta kiinnostus herää aloittamiseen saakka, tarvitaan

- Tietoa ja viestintää hevosharrastuksen mahdollisuuksista ja vaihtoehtoista
- Hevosen kanssa voi harrastaa läpi elämän, eri elämänvaiheissa eri tavoin

Kiinnostavaa on, että kysyntää voi myös löytyä ”hevosmaailman” sisältä eri harrastajakunnista

- ”...nykyisen harrastukseni lisäksi olen kiinnostunut myös muista harrastamisen mahdollisuuksista”
- Vrt. viime vuosina ratsastusharrastajien kiinnostus ravikimppoihin, lajirajat ylittävä yhteistyö!

Tässä vastaajajoukossa ei näkynyt halukkuus lopettaa nykyistä hevosharrastustaan

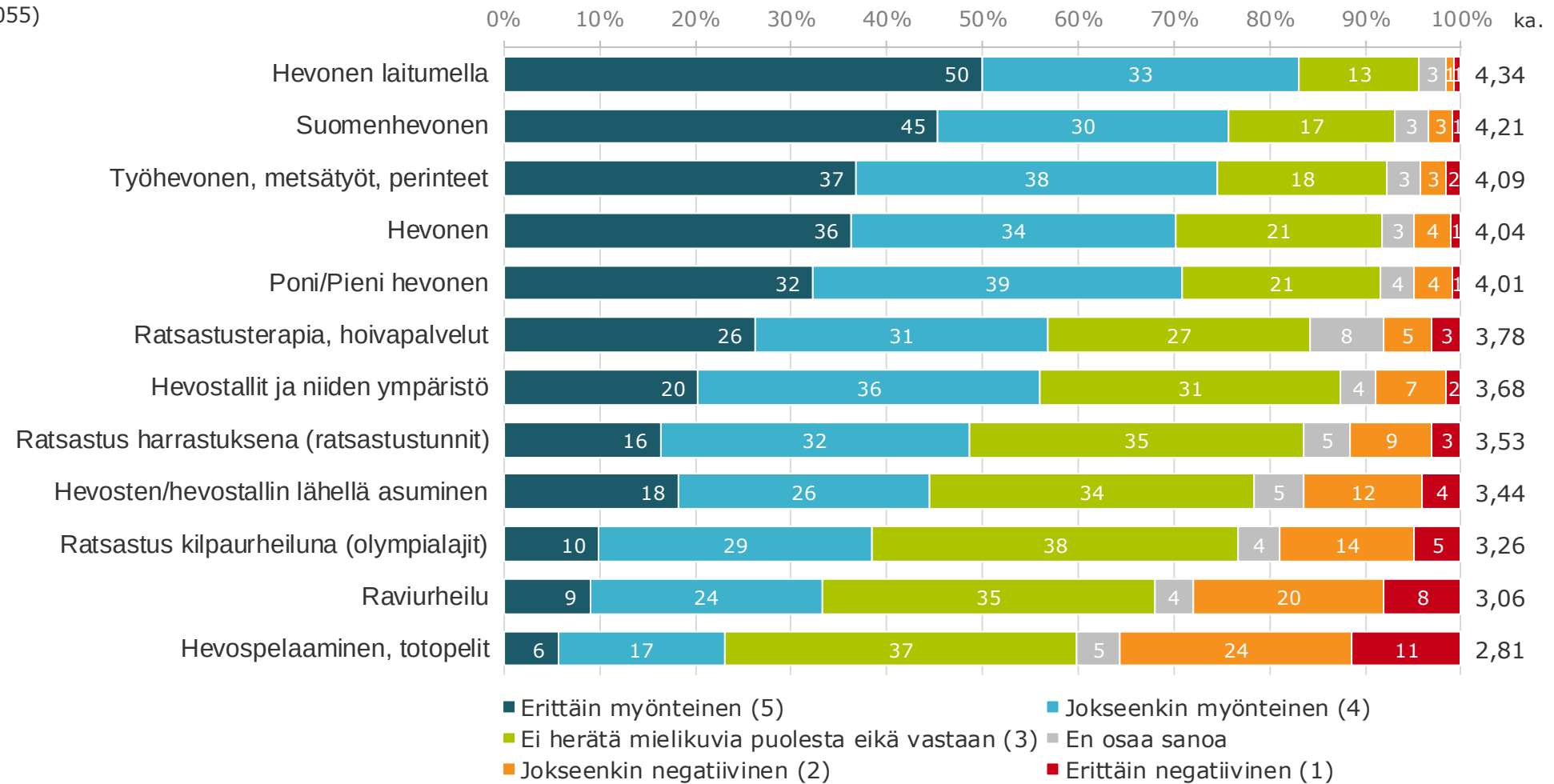
Vastaajien mielikuvat hevosalasta

Mielikuvat hevosalasta

Millaisia mielikuvia seuraavat hevosiin liittyvät asiat herättävät?

Total (n=3055)

Hevonen herättää myönteisiä mielikuvia

Erityisesti hevonen laitumella, suomenhevonen, työhevonen ja perinteet koetaan myönteisinä

- Vain harvalla (1-5%) on negatiivisia mielikuvia *hevosista*
- Mielikuvat jopa positiivisempia mitä osattiin odottaa

Hevostallien ympäristöön ja hevosläheiseen asumiseen suhtauduttiin myönteisesti tai neutraalisti

- Vain 16% koki kielteisenä hevosten lähellä asumisen

Urheiluun, etenkin raviurheiluun ja hevospelaamiseen liittyi mielipiteiden jakaantumista

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Myönteisiä mielikuvia vahvistettava ja rohkeasti esille

- Kauniit, hyvinvoivat hevoset, viihtyisät pihapiirit
- Annetaan hevosten laiduntaa, näkyä maisemassa (vrt. monet muut kotieläimet)

Elämme mielikuvien maailmassa

- Hevosalan on aktiivisesti seurattava kuluttajakäyttäytymisessä ja yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia
- Aktiivisesti kerrottava ulospäin, kuinka huolehditaan ympäristöstä, kestävydestä, eettisyydestä, hevosista

Urheilun hyvät puolet esille

- Hevonen urheilijana, ihminen urheilijana, valmennus- ja hyvinvointi

Mielikuvat kustannustasosta

Hevosharrastus mielletään kalliiksi

Vastaajista (n=3055)

- Ratsastusta piti 87% jokseenkin tai erittäin kalliina
- Hevosen ostoa ja ylläpitoa piti 89% jokseenkin tai erittäin kalliina

Yllättäen myös hevosen yhteisomistamista pidettiin (64%) kalliina

Ravitapahtumaan katsojana osallistumista sitä vastoin ei pidetä kalliina

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Mielikuva kalleudesta on sitkeä

Muistettava, että yrittäjän näkökulmasta hinta ei ole suositeltava kilpailukeino

- ...mutta voisiko korjata tarjoamalla enemmän erihintaisia tuotepaketteja ja tarjolle myös edullinen vaihtoehto?
- Tuote 1 Hetki hevosen kanssa, Tuote 2 Ratsastustunti, Tuote 3 Henkilökohtainen opetus...

Mielikuva ravitapahtuman edullisuudesta positiivista

- Yleisö on mahdollista saada liikkeelle ja tehdä lajia tutuksi paikan päällä

Yhteisöomistamiseen viime vuosina tullut edullisia vaihtoehtoja

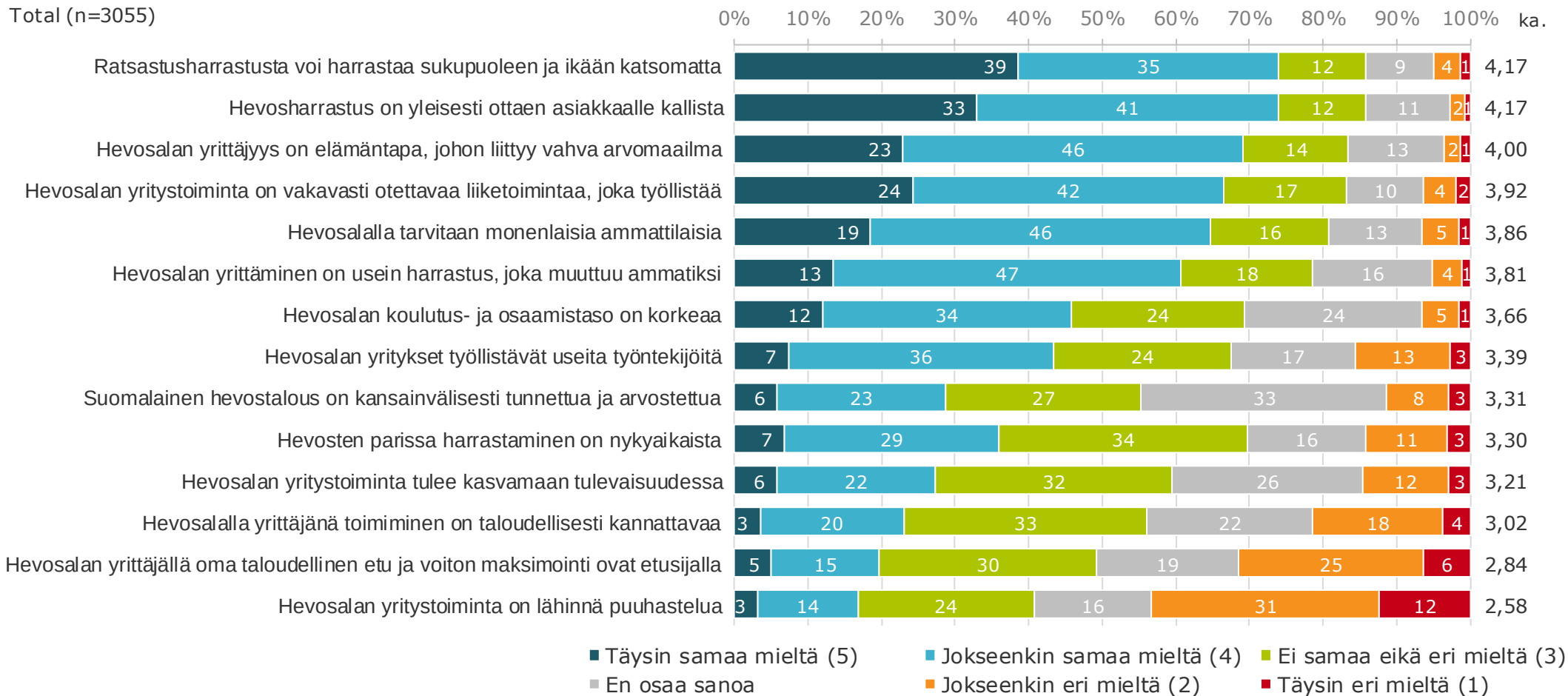
- vrt. Raviliiga, "Lätkässä raveihin" ja hyväntekeväisyys-hevoset

Mielikuvat yrittäjyydestä

Hevosalan yritykset

Millainen mielikuva teillä on hevosalan yritystoiminnasta ja elinkeinosta?

Total (n=3055)

Hevosyrittäjyyttä arvostetaan

Hevosyrittäjyyttä piti suurin osa vastaajista (n=3055) vakavasti otettavana liiketoimintana, joka työllistää

- Vain 6% oli eri mieltä
- ”Hevosalan yritystoiminta on lähinnä puuhastelua” samaa mieltä 17%

Tunnistetaan, että hevosyrittäjyys on elämäntapa, johon liittyy vahva arvomaailma

Puolet piti koulutus- ja osaamistasoa korkeana, vain 6% oli eri mieltä

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Yrittäjyyttä arvostetaan kenties enemmän kuin osasi odottaa

Voi tulkita, että liiketalouden tavoitteet vs. elämäntapayrittäjyys – mielikuvat eivät sulje pois toisiaan

- Elämäntapayrittäjyys voidaan nähdä myös positiivisessa valossa

Osaamistason ylläpitämiseksi yrittäjien täydennys- jatkokoulutukseen satsattava

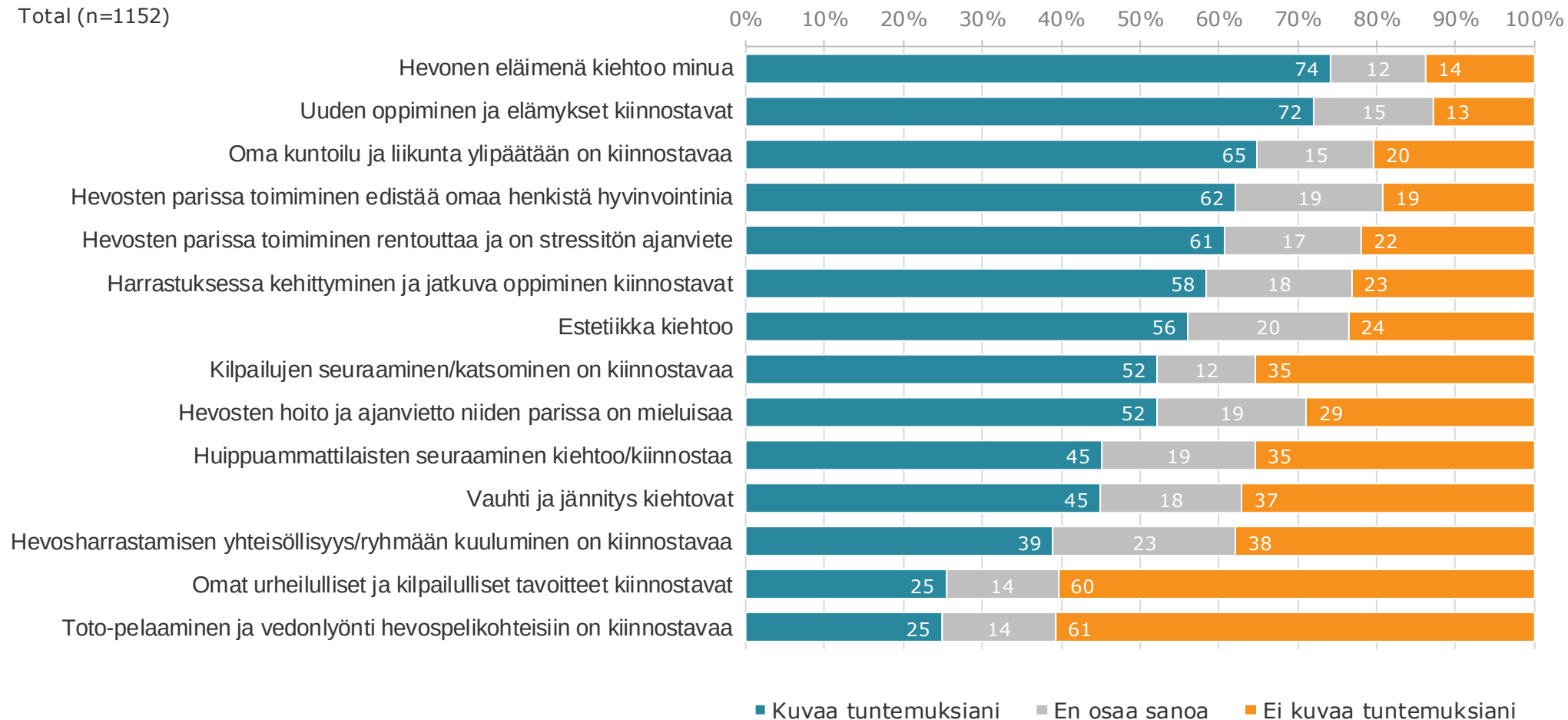
Näkökulma: entäs jos mielikuva hevosyrittäjyydestä onkin trendikästä 😊 → Halu kulkea omia polkuja, voiton maksimointi ei tärkeintä, elämänsisältö ja halu tehdä hyvää...

Hevosten kiehtovuus

Hevosten kiehtovuus

Mikä hevosissa ja/tai hevosharrastamisessa kiehtoo/kiinnostaa?

Total (n=1152)

Hevonen kiehtoo

Hevosista kiinnostuneiden (n=1152) joukossa selkeimpiä innoittajia olivat

- Hevonen eläimenä
- Uuden oppiminen ja elämykset
- Erityisesti naiset arvostavat liikuntaa, hyvinvointia, stressitöntä ajanvietettä
- Miehet enemmän kiinnostuneita vauhdista, jännityksestä, pelaamisesta ja urheilusta

Hevosharrastaminen toisaalta yhteisöllistä, toisaalta mahdollistaa myös yksilönä harrastamisen

- 38% totesi ettei yhteisöllisyys/ ryhmään kuuluminen ole kiinnostavaa

Urheilulliset tavoitteet neljäsosalle tärkeitä

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämiselle?

Vallitsevat trendit näkyvät

- "Lifelong learning", terveys ja hyvinvointi
- Miten hevosala voisi tuoda vielä enemmän esille *hyötyjä* ja *tunteita*?

Osalle on tärkeää harrastaa ihan itsekseen hevosen kanssa

- Yksilöllisyys, henkilökohtaisuus
- Toisaalta yhteisöllisyyden merkitys lasten ja nuorten keskuudessa

Kiehtovuutta tuo myös menestyksekkäs urheilu!

- Urheilun mahdollisuudet turvattava
- Tarve kotimaiselle laadukkaalle (urheilu)hevoskasvatukselle

Kiinnostus hevosharrastukseen

Räätälöidyt palvelut kiinnostavat

Kiinnostuneiden (n=1152*) joukossa erityisesti

- Yksilölliset ratsastustunnit, kuten henkilökohtainen valmennus kiinnostaa 28%

Nähtävissä mielenkiintoa eri kohderyhmille suunnatuille palveluille

- Perheille suunnatut palvelut hevosten parissa (17%)
- Senioreille suunnatut palvelut (15%)
- Hevosen tai ponin ajaminen valjakko- tai ravikärryillä (12%)
- Metsä- ja muut työt hevosella (11%)
- Länneratsastus (10%)

Myös miehille ja pojille suunnatut hevosharrastuspalvelut kiinnostavat (8%)

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Näyttää siltä, että kysyntää on *erilaisille* palveluille

- Tosin alueellisia eroja voi olla

Rohkeasti tavoittelevaan uusia asiakasryhmiä (miehet, seniorit, perheet)

- Poikien kiinnostus jo nähtävissä?

Havaintona kiinnostus k  r  yttelyyn

- Viime vuosina poniravikouluja, my  s aikuisten ravikouluja
- My  s muun k  r  yajelun potentiaali n  ht  viss  

Kiinnostusta my  s lapsen harrastamisen aikana oheistoiminnoille (lenkkipolut, kuntosali) ja vanhempien mahdollisuus osallistua lapsen harrastukseen

Aloittamista hankaloittavat tekijät

Esteinä raha ja aika

Jos hevosharrastus ei kiinnosta (n=2251), olivat yleisimpiä syitä*

- Kalleus (43%)
- Ajanpuute (16%)
- Sijainti (12%)
- sekä ”ei sovi tyyliini”
- Pelon ja/tai turvattomuuden tunnetta koki 8%
- 6% totesi ettei tiedä alueen tarjontaa

* Vastaja on voinut valita useita vaihtoehtoja

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Osaan voi vaikuttaa, osaan ei

Tyylikysymykset ja ajankäyttö henkilökohtaisia...

...se mihin voi vaikuttaa ovat viihtyvyys, asiakaspalvelu, laatu, turvallisuus

...alueen tarjonnan näkyvyys ja yhteismarkkinointi

...brändi - vanhanaikainen vai nykyaikainen

Suhtautuminen raviurheiluun

Raviurheilu on yhdistelmä urheilua ja peliä

Kaikista vastaajista (n=3055) 11% oli erittäin kiinnostunut tai jonkin verran kiinnostunut ”hevospeleistä (toto), raviurheilusta, ravitapahtumista tai muusta raveihin liittyvästä toiminnasta”

Hevosharrastuksesta kiinnostuneiden joukossa väittämä ”raviurheilu on kiinnostava ja kiehtova laji” jakoi mielipiteitä

- 35% oli samaa mieltä ja 30 % eri mieltä (muut neutraaleja tai ei osaa sanoa)

Raveista tietävä henkilö sekä neuvonta- ja opastus ravipeleihin saivat kannatusta

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Raviurheilu on monisäikeinen tulkittava – on kiinnostusta ja ei-kiinnostusta

Joka tapauksessa, raviurheilun parissa on suuri joukko

- Vastausten perusteella, suhteutettuna aikuisväestöön, raviurheilu kiinnostaa jollain tapaa jopa 400 000 suomalaista*
- Hevosalan tunnusluvut – koosteen mukaan: raviurheilun harrastajia ja seuraajia 220 000, yleisömäärä raviradoilla 630 000 katsojaa

Myös tässä kysymyksessä näkyy kiinnostus kokeilla ravihevosen ajamista/ hoitoa tai muuta aktiviteettiä

Hevosalan vastuullisuus

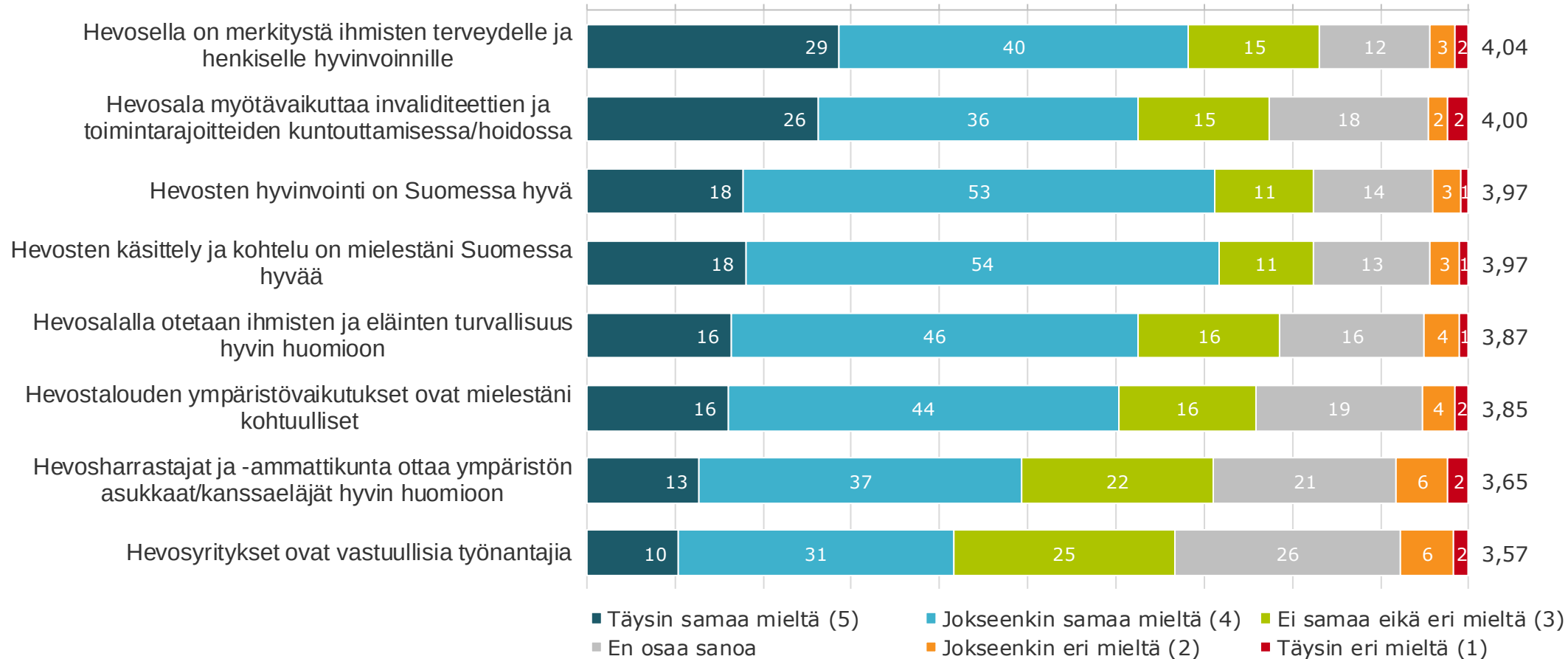

Hevosalan vastuullisuus

Millainen mielikuva teillä on hevosalan vastuullisuudesta?

Total (n=3055)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

Hevosen merkitys tunnistetaan

Hevosala yleisesti ottaen nähdään vastuullisena

- Hevosen merkitys ihmisten hyvinvoinnille tunnistetaan
- Hevosten hyvinvointia pidetään hyvänä
- Hevostalouden ympäristövaikutukset nähdään kohtuullisina
- Hevosyritykset ovat vastuullisia työnantajia

Yleisesti ottaen vastaukset olivat hyvin myönteisiä

- Esim. vain 4% oli eri mieltä väittämästä: hevosen hyvinvointi on Suomessa hyvä

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämislle?

Tärkeää tuoda esille hevosväen aito arvostus hevosta ja ympäristö kohtaan:
”Hevosala tekee kaikkensa, että hevoset ja ympäristö voivat hyvin”

Tarvetta yrittäjien ja harrastajien jatkuvalle koulutukselle

Edelleen tarvitaan lisää tutkimustietoa hevosalan vaikuttavuudesta

Hyväntekeväisyys ja Kummihevos-kampanjat hyviä esimerkkejä

Näkökulma: myös historia- ja perinnetietoa syytä vaalia ettei unohdu

Vapaa sana

”Kerro muutamalla sanalla millaisia mielikuvia sinulla herää hevosharrastajista”

Kyselyssä oli mahdollisuus vastata avoimeen kenttään

Harrastajien persoonaa kuvaavia toistuvia ilmaisuja olivat: reipas, ahkera, eläinrakas, elämäntapa, intohimo, tunnollisuus
”Innokkaita, hevosrakkaita, oma elämäntyyli”

Arvostavia toteamuksia olivat
”Mielenkiintoista, miten ko. ihmiset pystyvät hallitsemaan monta sataa kiloa painavaa eläintä, joka pystyy juoksemaan sellaista vauhtia.”

Yleisiä olivat viittaukset lapsuuteen, menneeseen aikaan, maataloustöihin

” Olen armeijassa 1957 hoitanut alokasaikana hevosia, pari kertaa ulkomailla ratsastanut jollain maastolenkillä”

” Olen syntynyt maatalossa , jossa oli hevonen. Totuin hevosiin tehdessäni niillä maataloustöitä jonkin verran. Vanhat muistot palaavat mieleen katsoessani hevosohjelmia”

Mielikuvien ryhmittelyä*

Positiivinen	Sitoutuneita, osaavia, vastuuntuntoisia, pirteitä...
	Eläinrakkaita, eläinten ystäviä, luonto tärkeä
Neutraali	Naisia, tyttöjä
	Ei mielikuvia, neutraali
	Mies, keski-ikäisiä miehiä
	Elämäntapa, vie aikaa
Kriittinen	Varakkaita, eliitin harrastus, kallista
	Fanaattisia, ponihulluja, hurahaneita, oma lahkonsa
Moralisoiva	Raha, peli, voitto, oma etu kiinnostaa
Negatiivinen	Negatiivisia mielikuvia, ivaileva vastaus, ei kiinnosta, vitsi
Rasistinen	Mustalaisia, romanit

* Ote HAMK hevostalouden opiskelijoiden Tarja Kankkusen, Mari Luukkosen ja Merja Hietasen harjoitustehtävästä

Mitä tarkoittaa yrittäjälle/ kehittämiseksi?

Positiivisten mielikuvien hyödyntäminen uusien harrastajien houkuttelemiseksi

- mielikuvat hevosharrastajista eläinrakkaina, tervejärkisinä luontoihmisinä tai eläinten mahdollisimman luonnonmukainen kohtelu kilpailueduiksi
- positiivisten mielikuvien vahvistaminen entisestään eri tavoin: lehtijutut, tv-haastattelut, tietoiskut, suurelle yleisölle kohdennetut tapahtumat, some
- hevosharrastuksen hyvinvointiulottuvuuden entistä voimallisempi esilletuominen

Vastakkainasettelujen ja ennakkoluulojen purkaminen mediassa ja markkinoinnissa

- elitistisen, kalliin, vain harvoille tai vain jommallekummalle sukupuolelle sopivan harrastuksen maineen purkaminen
- hevosharrastuksen laaja-alaisuuden kehittäminen edelleen ja esilletuominen näkyvämmiin

Lopuksi

Johtopäätökset

Hevonen kiinnostaa

- Vahvistuu käsitys siitä, että hevonen näkyy suomalaisten arjessa monin tavoin
- Kiinnostuneiden joukkoa kannattaa tavoitella

Hevonen kiehtoo

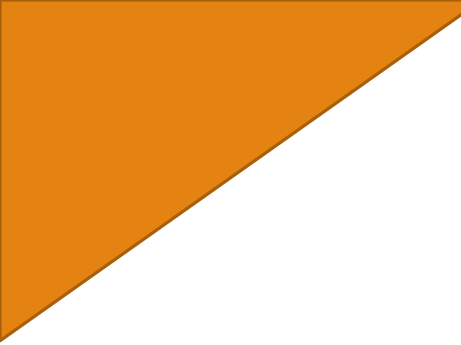
- Hevonen eläimenä, uuden oppiminen
- Kysyntää uusille palveluille ja kohderyhmille

Mielikuvien maailma

- Myönteisten mielikuvien vahvistaminen; hevosen tuoma hyvä ja tunteet esille
- Hevoset laitumella – hevonen lähellä ihmistä, parasta markkinointia

Kynnys matalaksi ja ulos laatikosta

- Hevonen tutuksi; hevosala toimialana, hevosyritys alueellaan, hevosharrastaja lähipiirissään
- Hevoset Kaivarissa – hieno näyteikkuna

Toivottavasti herää nyt ja myöhemmin keskustelua

- Hevosalan kysynnästä ja näkyvyydestä
- Mielikuvista
- Yritystoiminnan kehittämisen mahdollisuuksista

Kiitos! Tuloksista lisää tietoa syksyn 2017 aikana

Lisätietoja Sirpa Pussinen, HAMK, sirpa.pussinen@hamk.fi, puh 050 5749 207

MAASEUTU 2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

www.hippolis.fi/uusihevostalous

Kuva: Terhi Piispa-Helisten

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Hippolis
Hevosalan osaamiskeskus

Luke
LUONNONVARAKESKUS